

02

Skole.

Bruk av privat mobil i arbeidet.

Bruk av privat mobil i arbeidet

- Sagaen fra de siste årene, så langt...

2023

Dialog med KS om mobilløsning for lærere

En rekke fylkesårsmøter krevde **sentrale retningslinjer for mobilbruk** på arbeid.

– Begge parter er innstilt på å finne en løsning på hvordan dette skal gjøres, sier Steffen Handal om dialogen med KS.

En rekke lærere i skoler og barnehager får ikke gjort jobben sin uten mobiltelefon, men ofte er retningslinjene uklare eller fraværende.

2024

Etterlyser mobilavklaring fra KS

– Nå bør det komme en avklaring snart, sier

Utdanningsforbundets leder Geir Røsvoll.

Mange lærere, både i barnehager og skoler, har påloggingssystemer som forutsetter mobiltelefon.

Likevel opplever mange at dette utstyret ikke er tilgjengelig eller kompenseres for av arbeidsgiver.

Retningslinjene kan være både uklare og fraværende, og derfor gikk en rekke fylkeslag i fjor vår inn for at det må landes en sentral avtale hvor forhold som personvern, sikkerhet og kompensasjon er regulert.

Utdanningsforbundet sentralt gikk derfor i dialog med KS før sommeren om dette problemet.

Selv om dialogen var god, og Utdanningsforbundets ble møtt med forståelse for sine krav, er noen avtale ennå ikke landet.

Ser vi noe endring?

EU-organ: Rekordmange personopplysninger på avveie

I fjor ble personopplysninger spredd som aldri før. Nå frykter ekspertene at det blir verre i år.

Sjekklisten - GDPR

- Dette er sjekklisten bedriften din bør gå gjennom:
- Hvilke personlige opplysninger har vi om andre?
- Hvordan er de samlet inn?
- Hva er det opprinnelige formålet?
- Hvilket grunnlag er de samlet inn på?
- Hvor har vi opplysningene? Er de sikret?
- Hva brukes de til?
- Når slettes de?
- Hvilken info gir vi til den vi har lagret opplysninger ?
- Hvilke andre plikter har vi?

Datatilsynet: - Ikke overraskende

I Norge ser Datatilsynet den samme tendensen som i resten av verden:

- I 2016 mottok de 202 avviksmeldinger fra forskjellige virksomheter.
- I 2017 fikk de 370 slike meldinger.
- I 2018 har de foreløpig mottatt 237 meldinger.

Selv om antallet meldinger har økt kraftig, mener senioringeniør Martha Eike i Datatilsynet at det er sannsynlig at det finnes merketall.

– Jeg tror at noe av grunnen til at vi mottar flere meldinger nå, er at det er en høyere bevissthet om at dette skal meldes inn til oss. Disse avvikene skyldes ikke nødvendigvis bare datainnbrudd, men også mange «feilforsendelser» eller rutinesvikt, sier Eike.

En god del av avviksmeldingene kommer fra bank- og finansnæringen, men Eike sier at disse ofte har gode systemer for å oppdage og rette opp feilene.

Hun frykter det er dårligere stilt med virksomheter hvor det ikke er en innarbeidet sikkerhetskultur.

- Les også: Mediegigant husker alt du har gjort på Finn.no

Senioringeniøren tror det fortsatt kommer til å skje feil, men mener folk bør bli bedre til å sikre seg digitalt, på samme måte som man sikrer seg ellers.

– Man bruker ikke hjelm på byggeplasser eller på sykkel fordi noen har tenkt at det er lurt. Det er gjerne en konsekvens av antall hendelser og fysiske skader. Det er ingen som fikk utdelt «hjelmer» da de begynte å bruke internett og sosiale medier, sier hun.

Senioringeniør i Datatilsynet, Martha Eike.
FOTO: DATATILSYNET

2025 Ålesund Kommune

I tillegg til de rent arbeidsrelaterte oppgavene, har det meldt seg en bekymring fra arbeidsgivers side.

Private enheter (særlig mobiltelefoner)) har vist seg å være en sikkerhetsrisiko for arbeidsgivers eget nett.

I tillegg er det en utfordring ut fra personvernshensyn/GDPR, om det skulle vise seg at ansatte håndterer data (som i enkelte tilfeller i BHG, bilder for dokumentasjon) som er underlagt krav i lovgivningen på private enheter.

Oppsummert er bevisstheten om dette problemet økende.

Arbeidsgiver har et ansvar for sikker håndtering av kommunikasjon og opplysninger.

Har bilder av barn på usikra telefoner:– Redd bilder og info havner i feil hender

 nrk.no/stor-oslo/barnehager-lagrer-bilder-av-barn-pa-privattelefoner_-frykter-for-personvernet-1.17158050

Emilie Lykke

13. februar 2025

Mobilbruken i barnehager kan sette både barnas sikkerhet og personvern i fare, frykter ansatte.

DIGITAL HVERDAG: Mobilen blir stadig viktigere i barnehageverden. Simen Peikli er en av dem som frykter at bruken ikke er regulert nok.

Foto: Emilie Lykke / NRK

Peikli mener et forbud og handlingsplan bør være rimelig å forvente.

Foto: Bård Nafstad / NRK

Jobbtelefonen er rett og slett ikke god nok til å møte alle krav og forventninger.

Bilder av barna og sensitiv informasjon blir dermed lagret på telefoner som muligens ikke er sikret nok.

– Verken barn eller foreldre går med på å oppbevare slikt på privattelefonen til ansatte.

Bilder blir liggende over lengre tid

Peikli frykter at barnehagesektoren ikke forstår risikoen ved bruk av privattelefon.

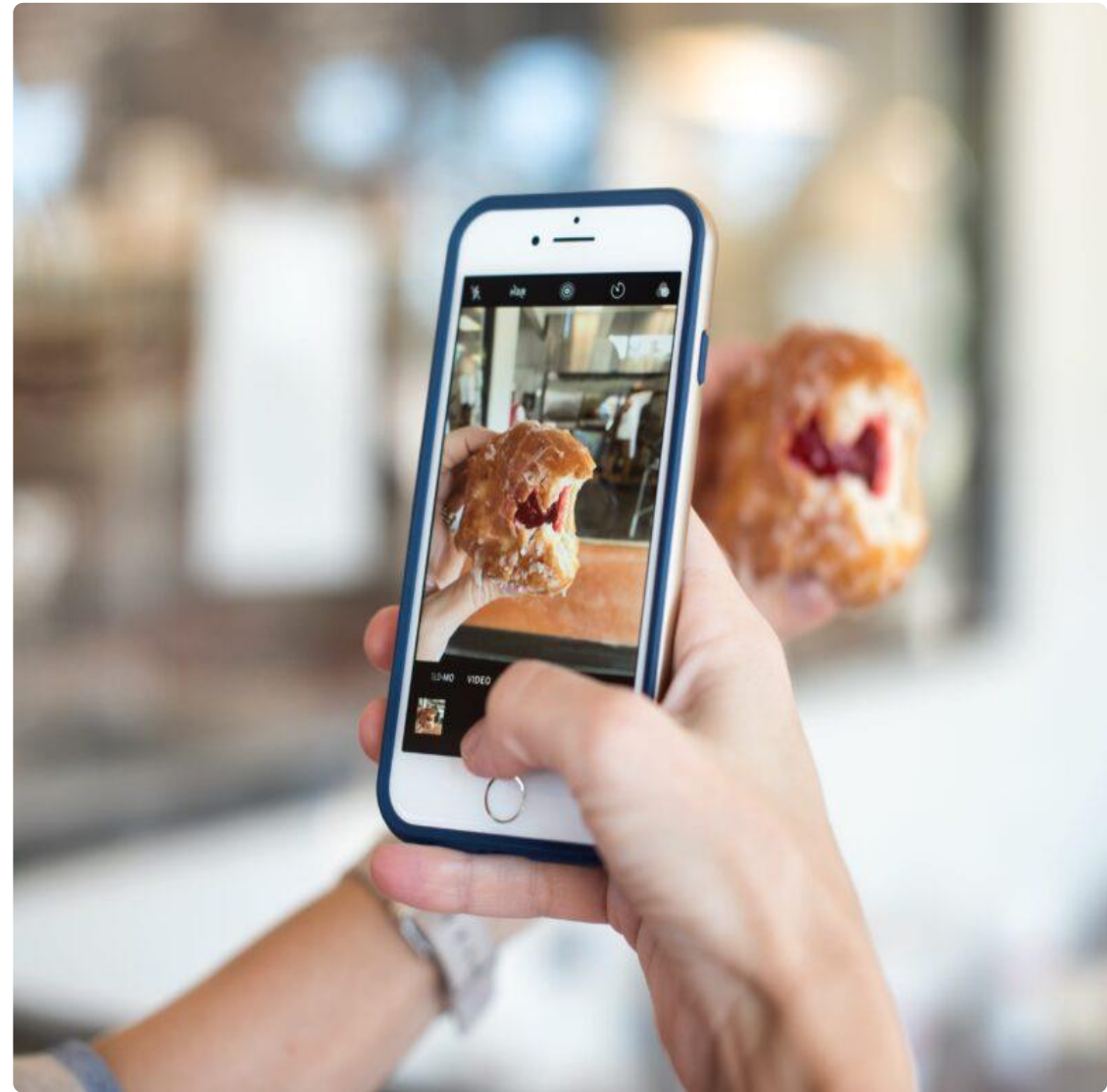
Som pedagog må han ofte ha bildene av barna liggende på kamerarullen over lengre tid for månedsbrev og ukesrapporter.

Det varme og trygge fra barnehagen blir tatt med ut i den virkelige verden.

Bruk av privat mobil i jobbsammenheng

- Forventning fra arbeidsgivere om at ansatte i skolen og barnehage bruker private mobiltelefoner for å logge seg inn på virksomhetens systemer.
- at de ansatte laster ned apper fra Visma (eller andre fagsystemer) for å kunne registrere fravær, sende meldinger til foreldre osv.

Dette er **UDF** sin holdning i saken:

Har arbeidsgiver anledning til å pålegge medlemmene å benytte sin private mobil?

1

Utdanningsforbundet mener prinsipielt at arbeidsgiver ikke kan gi slikt pålegg.

Dette fordi arbeidsgiver er ansvarlig for at ansatt har utstyr til å kunne gjennomføre arbeidet.

2

Det er Utdanningsforbundet sin vurdering at i de tilfeller der arbeidsgiver pålegger de ansatte bruk av mobiltelefon som en del av to-faktorautentisering, skal arbeidsgiver som et utgangspunkt stille mobiltelefon til rådighet for sine ansatte.

3

Der den ansatte selv ønsker å benytte sin private mobiltelefon i arbeidssammenheng er det naturlig at arbeidstaker kompenseres for dette.

4

Det er store individuelle forskjeller på hva medlemmene ønsker å gå med på.

Hvilken godtgjøring har medlemmet krav på ved bruk av privat mobil?

1

Det er vanskelig å si noe generelt om størrelsen på kompensasjonen ved bruk av privat mobil.

2

Dette må avtales mellom arbeidsgiver og arbeidstaker basert på en konkret vurdering, bl.a på hvor mye mobilen er i bruk.

3

Dersom mobilen er i bruk gjennom store deler av arbeidsdagen, noe som igjen medfører økt slitasje, kan dette tilsi en høyere kompensasjon.

4

Men igjen, dette vil være et sentralt element i en eventuell avtale på overordna eller lokalt nivå.

Må du akseptere et pålegg fra arbeidsgiver om bruk av 2-faktor pålogging?

1

JA

Arbeidsgiver kan kreve at du identifiserer deg.

Du skal håndtere personopplysninger, og det kreves her at det er sikkert at det er akkurat du (i kraft av å være betrodd medarbeider) som gjør dette.

2

Dette ligger innfor arbeidsgivers styringsrett å fastsette hvilke systemer virksomheten skal benytte seg av, og på hvilken måte de ansatte skal logge seg inn.

3

Datatilsynet er tydelige på at sensitive personopplysninger eller øvrige personopplysninger ikke er godt nok sikret på internett uten to-faktoraутentisering.

4

Det presiseres at Utdanningsforbundet her mener kun to- faktorpålogging uten fødselsnummer eller e-ID.

Kan arbeidsgiver pålegge de ansatte å benytte sin private e-ID ved pålogging?

1

NEI

2

Utdanningsforbundet mener at arbeidsgiver ikke har rett til å pålegge de ansatte å bruke privat e-ID i arbeidssammenheng.

3

Etter det UDF vet har KS konkludert med at arbeidsgiver kan pålegge bruk av Bank ID i arbeidssammenheng. Dette med hjemmel i styringsretten.

4

UDF oppfordrer medlemmer/lokallag til å forsøkes å finne løsninger i den enkelte sak fremfor å sette spørsmålet på spissen.

Hvilket råd gir UDF

Arbeidstakere har en resignasjonsplikt.

Det innebærer i korte trekk at arbeidstakere må innordne seg arbeidsgivers instruksjer og pålegg, selv om de måtte være uenig i at arbeidsgiver har rett til å komme med instruksene eller påleggene.

En arbeidstaker skal være varsom med å ikke følge arbeidsgivers pålegg.

Pålegg om to-faktorautentisering er ofte begrunnet i sikkerhet overfor de barna og elever som det er lagret informasjon om, eller av hensyn til virksomhetens sikkerhet.

Disse situasjonene må vurderes konkret for å vurdere om mostanden fra arbeidstaker er rettmessig.

Dette for å unngå at ordrenekten får konsekvenser for den ansatte.

Løsninger må drøftes frem på overordnet nivå, slik at dette ikke blir situasjoner der ansatte kan anklages for feil/uansvarlig bruk av arbeidsgivers systemer.